

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
096/2015	Fylkesrådet	09.04.2015
061/2015	Fylkestinget	20.04.2015

Høring - søknad om bygging av 5 små vannkraftverk i Gildeskål og Rødøy kommuner

Sammendrag

Det er sendt på høring søknader om å bygge fem små vannkraftverk i Gildeskål og Rødøy kommuner. De fem søknadene kommer fra fem ulike selskaper: Sjøfossen Energi AS, Blåfall AS, Strømdalskraft SUS, Nord-Norsk Småkraft AS og Norges Småkraftverk AS. Søknadene skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Høringsfrist var 13. april, men det er avklart med NVE at Nordland fylkeskommune kan avgi sin høringsuttalelse etter politisk behandling i fylkestingets samling i april.

Fylkesrådets forslag til vedtak er basert på regional politikk slik denne er formulert blant annet i «*Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*» vedtatt av fylkestinget i sak 13/12 februar 2012. I saker som det fremmes innsigelse til, vil disse behandles etter energilovgivningen og avgjøres av Olje- og energidepartementet hvis innsigelsen ikke tas til følge av NVE.

Fylkesrådet **anbefaler** under visse forutsetninger å gi tillatelse til å bygge Breivikelva kraftverk og Sördalselva kraftverk.

Fylkesrådet **fraråder** å gi tillatelse til å bygge Tindåga kraftverk og Melfjordbotn kraftverk. Hovedbegrunnelsen for frarådingene er negative konsekvenser for landskap av stor verdi, snaufjell, friluftsområder av stor verdi og den rødlistede naturtypen elveløp (NT) (Tindåga kraftverk), og negative konsekvenser for flyttlei/drivingslei og beiteområder for reindriften, den rødlistede naturtypen elveløp (NT) og inngrepsfrie naturområder (Melfjordbotn kraftverk).

Fylkesrådet foreslår at det **fremmes innsigelse** til planene for Buvikelva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er tiltakets negative konsekvenser for den prioriterte fossen Buvikfossen, reiselivsområder av stor verdi, landskap og reindrift.

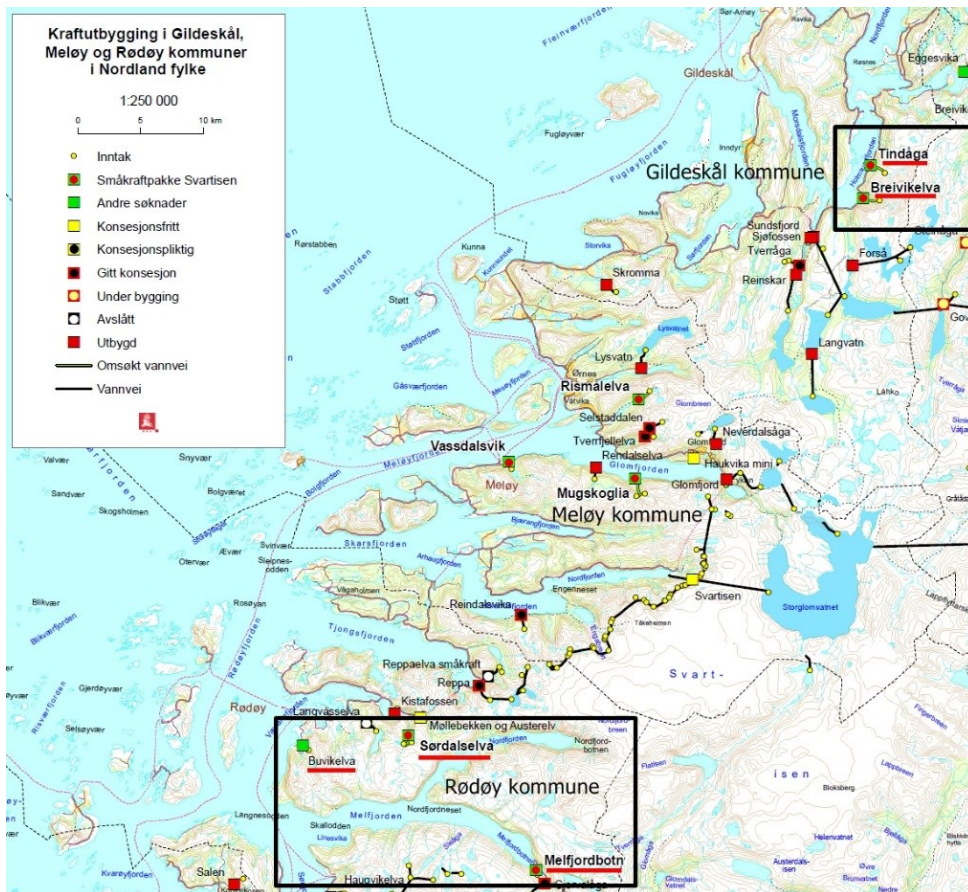
Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring søknader om å bygge 5 små vannkraftverk i Gildeskål og Rødøy kommuner, jf. figur 1. Sakene er lagt fram som en pakke, «småkraftpakke Svartisen». NVE behandler søknader gruppevis etter geografisk plassering for å kunne se sumvirkninger av omsøkte tiltak og for å effektivisere saksbehandlingen.

Fylkeskommunen gir da en uttalelse til flere søknader gjennom en fylkestings sak. Fordelen med en slik behandling er at man kan vurdere den samlede effekten av flere utbygginger i samme område samtidig. Følgende søknader om små vannkraftverk er sendt på høring:

Kraftverk	Kommune	Årlig produksjon	Utbyggingspris
Tindåga	Gildeskål kommune	10,9 GWh*	5,1 NOK/kWh
Breivikselva	Gildeskål kommune	9,2 GWh	3,24 NOK/kWh
Sørdalselva	Rødøy kommune	5,8 GWh	4,29 NOK/kWh
Buvikelva	Rødøy kommune	1,96 GWh	4,3 NOK/kWh
Melfjordbotn	Rødøy kommune	12,3 GWh	4,4 NOK/kWh

* Med et forbruk på 20.000 KWh i året vil et kraftverk på 2 GWh dekke behovet til ca. 100 husholdninger.

Figur 1. Oversiktskart - Småkraftpakke Svartisen. Lokalisering av vannkraftverkene er markert med sorte bokser og røde streker.

Med unntak av Buvikelva kraftverk, som ligger i landskapsregionen *kystbygdene i Helgeland og Salten*, ligger alle de omsøkte kraftverkene i landskapsregionen *fjordbygdene i nordland og Troms*.

Tindåga- og Breivikelva kraftverk planlegges bygd i på østsiden av Holmsundfjorden i Gildeskål kommune. Langs fjorden går RV. 17 og to kraftlinjer på 22kV og 132kV. Området er spredt bebyggt med Inndyr som nærmeste tettsted. Det er flere utbygde kraftverk i området, med tilhørende reguleringer og anlegg for overføring av vann. Av disse er Sundsfjord, Reinskar og Forså de største.

Sjødalselva-, Buvikelva- og Melfjordbotn kraftverk planlegges bygd i Rødøy kommune. Også dette området preges av spredt bebyggelse. Sjødalselva og Buvikelva ligger på en halvøy øst for Svartisen, med to små vannkraftverk i nærområdet; Kistefossen og Reppa. Melfjordbotn kraftverk ligger innerst i Melfjorden sør for Svartisen i et område uten vannkraftutbygging. Det er imidlertid gitt konsesjon til Gjervalåga kraftverk (16 GWh) i en sideelv til det omsøkte prosjektet i Melfjordbotn.

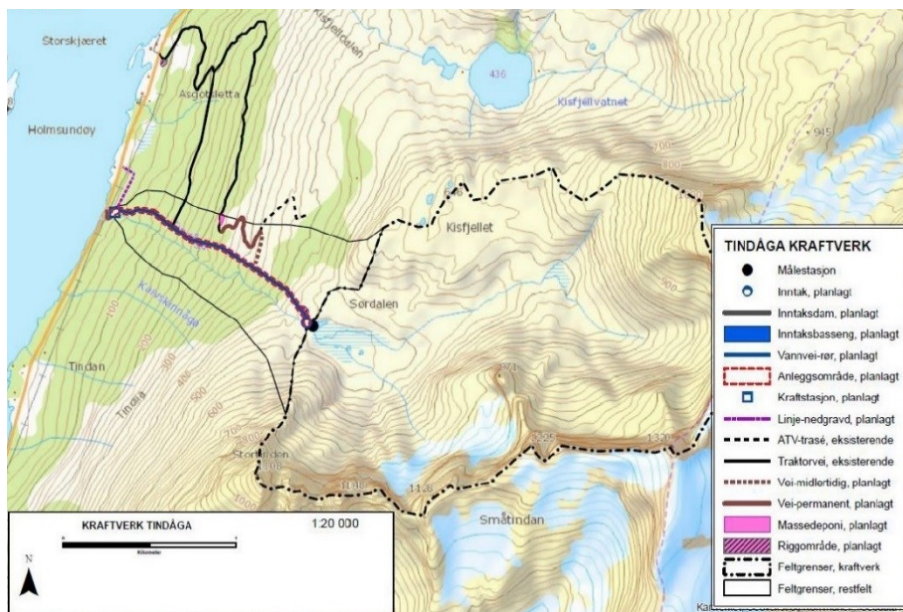
Problemstilling

For fylkesrådets fullstendige vurderinger av tiltakenes konsekvenser opp mot *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland* vises det til vedlegg 1a til 5a. Konsesjonssøknader for

kraftverkene følger som 1b til 5b.

Tindåga kraftverk

Sjøfossen Energi AS søker om konsesjon for bygging av Tindåga kraftverk i Gildeskål kommune, ca. 30 km sør for Bodø. Kraftverket vil utnytte et fall fra 475 moh. til 12 moh. og vil gi en årlig produksjon på 10,9 GWh (545 husstander). Vannvei planlegges som nedgravd rørgate. Kraftverket vil ligge i dagen og ha utløp tilbake til Tindåga. Utbyggingen vil redusere vannføringen på ca. 1,5 km av Tindåga. Det planlegges slipp av minstevannføring på 100 l/s i sommersesongen og 34 l/s resten av året. Dette tilsvarer 5-percentilen (de 5% av dagene i året med minst vannføring og et vanlig krav for minstevannføring) for vintersesongen, men kun 48 % av 5-percentilen for sommersesongen (210 l/s).

Figur 2. Oversiktskart Tindåga kraftverk (fra konsesjonssøknad).

Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet vil fraråde å gi tillatelse til Tindåga kraftverk slik det er omsøkt. Fylkesrådet ser at Tindåga kraftverk har liten samfunnsnytte. Kraftverket vil medføre negative konsekvenser for landskap av stor verdi, snaufjell, friluftsområder av stor verdi og den rødlistede arten Strandsnipe (NT). I tillegg kan en lav minstevannføring i sommersesongen få negative konsekvenser for den rødlistede naturtypen elveløp (NT).

Dersom NVE likevel gir konsesjon til Tindåga kraftverk, forutsetter fylkesrådet at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp. Fylkesrådet ber også om at man vurderer muligheten for å trekke inntaket ned til skoggrensen for å unngå varige inngrep i snaufjellet.

Breivikelva kraftverk

Blåfall AS søker om konsesjon for bygging av Breivikelva kraftverk i Gildeskål kommune, ca. 32,5 km sør for Bodø. Kraftverket vil utnytte et fall fra 240 moh. til 5 moh. og vil gi en årlig produksjon på 9,2 GWh (460 husstander). Vannvei planlegges som nedgravd rørgate.

Kraftverket vil ligge i dagen og ha utløp tilbake til Breivikelva. Utbyggingen vil redusere vannføringen på ca. 1,55 km av Breivikelva. Det planlegges slipp av minstevannføring på 185 l/s i sommersesongen og 15 l/s vinterstid. Planlagt minstevannføring tilsvarer 5-percentilene.

Figur 3. Oversiktskart Breivikelva kraftverk (fra konsesjonssøknad).

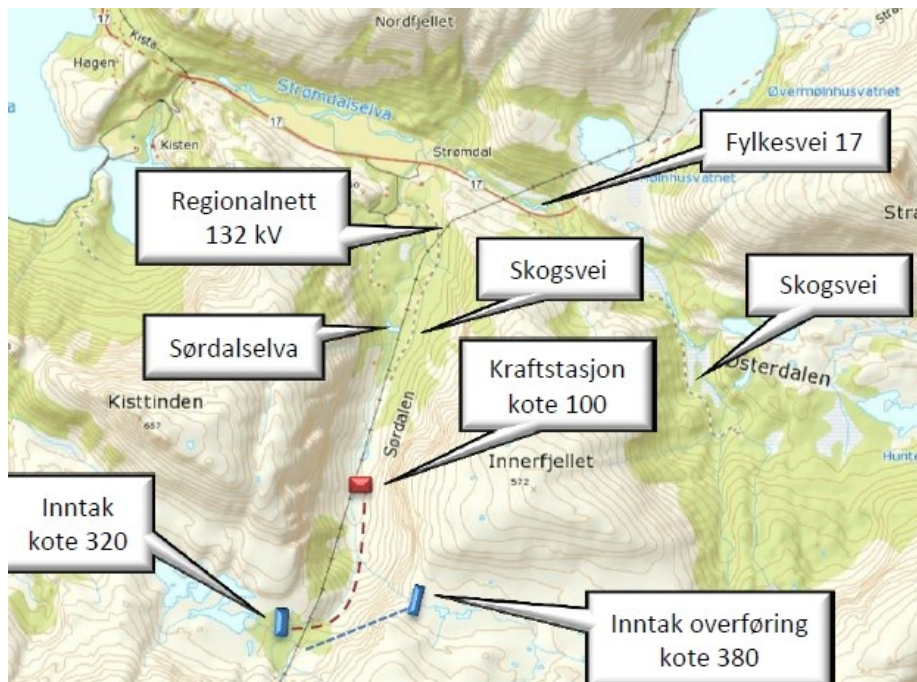
Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet vil anbefale NVE å gi konsesjon til Breivikelva kraftverk. Fylkesrådet forutsetter at det stilles krav om avbøtende tiltak som sikrer at kraftverket ikke medfører negative konsekvenser for områder i snauffjellet og for reindriftsinteresser. Fylkesrådet ber om at tiltakets konsekvenser for den rødlistede arten Kystkantlav (EN) undersøkes.

Sørdalselva kraftverk

Strømdalskraft SUS søker om konsesjon for bygging av Sørdalselva kraftverk, ca. 8 km sørøst for Jektvik i Rødøy kommune. Kraftverket vil utnytte et fall fra 320 moh. til 100 moh. og vil gi en årlig produksjon på 5,8 GWh (290 husstander). En side bekk som samløper med Sørdalselva planlegges overført til kraftverkets inntak via en 450 meter lang tunnel. Dette innebærer at to nedbørfelt berøres av tiltaket. Vannvei planlegges som nedgravd rørgate. Kraftverket vil ligge i dagen og ha utløp tilbake til Sørdalselva. Utbyggingen vil redusere vannføringen på ca. 900 meter av Sørdalselva og ca. 350 meter av sidebekken. Det planlegges slipp av minstevannføring på 93 l/s hele året, fordelt på 52 l/s i Sørdalselva og 41 l/s i

sidebekken. Planlagt minstevannføring er på nivå med 5-percentilene.

Figur 4. Oversiktskart Sjørdalselva kraftverk (fra konsesjonssøknad).

Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet vil anbefale NVE å gi tillatelse til Sjørdalselva kraftverk. Fylkesrådet forutsetter at anleggsperioden legges utenom reinsens kalvingsperiode og at ferdsel reguleres i denne perioden. Fylkesrådet forutsetter at tiltaket ikke får negative konsekvenser for de rødlistede artene strandsnipe (NT) og fiskeørn (NT) det er sannsynlig at finnes i området og at avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver følges opp.

Buvikelva kraftverk

Nord-Norsk Småkraft AS søker om konsesjon for bygging av Buvikelva minikraftverk ca. 3,5 km sør-vest for Jektvik i Rødøy kommune. Kraftverket vil utnytte et fall fra 130 moh. til 5 moh. og vil gi en årlig produksjon på 1,96/ GWh (98 husstander). Vannvei planlegges som nedgravd rørgate. Kraftverket vil ligge i dagen og ha utløp i Buvika i Værangfjorden. Utbyggingen vil redusere vannføringen på ca. 665 meter av Breivikelva. Det planlegges slipp av minstevannføring på 107 l/s i sommersesongen og 56 l/s resten av året, tilsvarende 5-percentilene.

Figur 5. Oversiktskart for Buvikelva kraftverk (fra konsesjonssøknad).

Fylkesrådets vurdering

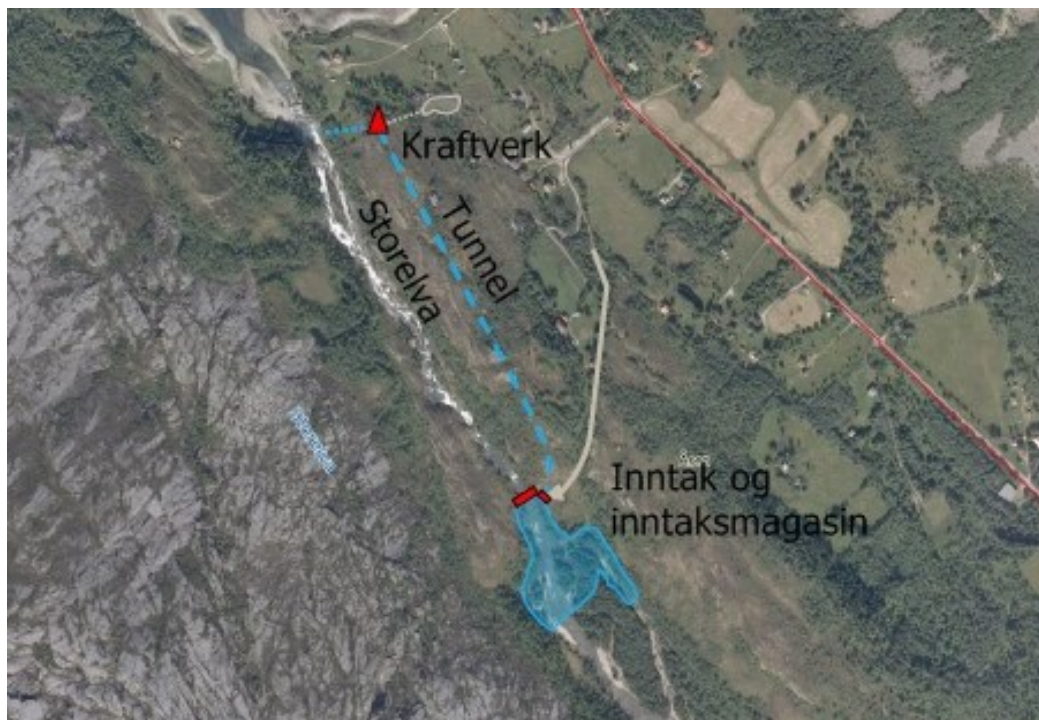
Fylkesrådet anbefaler fylkestinget å fremme innsigelse til Buvikelva kraftverk. Kraftverket vil produsere svært lite kraft og medfører lite samfunnsnytte sammenliknet med tiltakets negative konsekvenser for reiseliv, landskap og reindrift. Tiltaket vil medføre redusert vannføring i Buvikfossen og vil få negative konsekvenser for landskap av stor- og svært stor verdi. Buvikfossen er vurdert som en prioritert 2 foss i småkraftplanen er en av to prioriterte fosser i Rødøy-Lurøy. Den er et sentralt element i et landskapet og er viktig for opplevelsen av landskapet. Fossen er synlig for reisende med ferje mellom Jektvik og Kilboghavn på kystriksveien (RV. 17) og har verdi for reiselivet. Kystriksveien er også en nasjonal turistvei med stor verdi for reiselivet jf. småkraftplanen. Tiltaket vil også medføre negative konsekvenser for et område av stor verdi for reindriften.

Dersom det likevel gis konsesjon til Buvikelva kraftverk, forutsetter fylkesrådet at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en minstevannføring som gjør at den prioriterte Buvikfossen forblir et sentralt landskapselement. Tiltaket må også tilpasses ved at anleggsperioden legges utenom kalvingsperioden for reindriften og foreslåtte avbøtende tiltak følges opp.

Melfjordbotn kraftverk

Norges Småkraftverk AS søker om konsesjon for bygging av Melfjordbotn kraftverk i Rødøy kommune, ca. 21,5 km sør-øst for Jektvik. Kraftverket vil utnytte et fall fra 50 moh. til 3 moh. og vil gi en årlig produksjon på 12,3 GWh (ca. 615 husstander). Vannvei blir 430 meter og planlegges som tunell i fjell. Kraftverket vil ligge i fjell og ha utløp i Storelva via en 80 meter avløpstunell. Utbyggingen vil redusere vannføringen på ca. 650 meter av Storelva. Det planlegges slipp av minstevannføring på 344 l/s i sommersesongen og 129 l/s resten av året,

tilsvarende 5-percentilene.

Figur 6. Oversiktskart Melfjordbotn kraftverk (fra konsesjonssøknad).

Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet vil fraråde NVE å gi tillatelse til Melfjordbotn kraftverk slik det er omsøkt. Fylkesrådet ser at en utbygging i Storelvas nedre del vil komme i konflikt med flyttlei/drivingslei og med beiteområder for reindriften. Det ikke er foreslått avbøtende tiltak for å minimere konsekvensene for reindriften. I tillegg vil tiltaket få negative konsekvenser for den rødlistede naturtypen elveløp (NT) og inngrepsfrie naturområder.

Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkesrådet at tiltaket i minst mulig grad medfører negative konsekvenser for reindriften og at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp. Planlegging og gjennomføring av tiltaket må i størst mulig grad skje i tett samråd med reindriftsforvaltningen.

Fylkesrådets vurdering av søknadene

Fylkesrådet ser at konsesjonssøknadene er av nyere dato og at *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland* i flere tilfeller er brukt ved utarbeiding av søknadene. Dette er svært positivt siden det betyr at søknadene baserer seg på relativt ny kunnskap og at tiltakshaverne muligens allerede har tilpasset søknadene til krav småkraftplanen.

Fylkesrådet vil imidlertid også påpeke at enkelte av søknadene noe mangelfullt opplyser om størrelsen på miljøverdiene og eventuell grad av konflikt. For disse søknadene kan det stilles spørsmålsteget ved om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og om naturmangfoldlovens § 9 om bruk av føre-var prinsippet må komme til anvendelse. Mangel på informasjon medfører

også lengre saksbehandlingstid hos fylkeskommunen. Fylkesrådet vil be om at søknader som sendes på høring i framtiden er godt opplyst med hensyn til verdier og konsekvenser.

Nettilknytning

Forutsatt at planlagte oppgraderinger av nettet gjennomføres vil det være kapasitet til de omsøkte kraftverkene i småkraftpakke Svartisen.

Generelle vilkår for de omsøkte kraftverkene

Kulturminner

Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Vannforskriften

Fylkeskommunen ber NVE om å innhente informasjon om karakteriseringen for de vannforekomstene som berøres av tiltaket. Det er videre viktig at NVE gjør en vurdering av tiltakene mot § 12 i vannforskriften.

Minstevannføring

Ved utbygging av små vannkraftverk skal det alltid stilles krav om tilstrekkelig minstevannføring og eventuelt andre avbøtende tiltak for å ivareta landskapsopplevelse, naturtyper og arter som er sårbare for endret vannføring (Regional plan om små vannkraftverk i Nordland – overordnet strategi nr. 13).

Landskap

I utbyggingen av små vannkraftverk skal det tas landskapsestetiske hensyn (Regional plan om små vannkraftverk i Nordland – overordnet strategi nr. 19).

Reindrift

Reinbeitedistriktene skal involveres i detaljplanleggingen av kraftanlegg for å gi en best mulig tilpasning. (Regional plan om små vannkraftverk i Nordland – tematisk retningslinje nr. E7).

Dersom det bygges kraftverk med tilhørende vei i beiteområder, skal det etableres bomvei for å begrense uønsket ferdsel. (Regional plan om små vannkraftverk i Nordland – tematisk retningslinje nr. E6).

Klimaendringer

Fylkeskommunen forventer at man ved en eventuell detaljplanlegging av tiltakene vurderer framtidige klimaendringer og mulige konsekvenser (som havnivåstigning) for kraftverk og tilknyttet infrastruktur, jf. rapporten «*Mulige effekter av havnivåstigning og stormflo på norsk energiforsyning*», NVE 2015.

Fylkesrådets vurdering av samlede effekter

Positive samfunnsvirkninger

Dersom de fem kraftverkene bygges som omsøkt, vil det medføre en total produksjonsøkning på ca. 40,16 GWh ny fornybar energi, hvorav størsteparten produseres i sommersesongen. Dette tilsvarer det årlige forbruket til ca. 2008 husstander. Nordland fylke har imidlertid et stort overskudd på elektrisk kraft. Fylkesrådet konstaterer derfor at de fem omsøkte kraftverkene ikke er nødvendig for å dekke et lokalt eller regionalt behov for fornybar energi. Fylkesrådet er likevel positiv til økt produksjon av fornybar energi, noe som også er i tråd med regionale og nasjonale mål. Fortrinnsvis mener fylkesrådet at eksportert fornybar energi bør bidra til å fortrenge ikke-fornybar energi.

Fylkesrådet ser at små vannkraftverk sysselsetter svært få i driftsfasen. Ofte anslås det i konsesjonssøknader for små vannkraftverk et behov for 0,25-0,30 årsverk i driftsfasen. Hvis alle fem kraftverk i Gildeskål og Rødøy blir gitt konsesjon, kan man forvente til sammen ca. 1,25 – 1,5 årsverk i driftsfasen. I anleggsfasen (1-2 år) anslås det ofte et behov for mellom 5 og 10 arbeidere, noe som vil utgjøre mellom 25 og 50 sysselsatte dersom alle kraftverkene bygges ut.

Det er vanskelig å vurdere den lokale og regionale verdien av inntektsskatt og overskuddsskatt. Fylkesrådet ser at disse skattene vil variere fra år til år, og avhenger av de ansattes skattekommuner og plassering av selskapenes hovedkontor.

Fylkesrådet vurderer at den samlede positive samfunns-effekten ved utbygging av fem små vannkraftverk i Gildeskål- og Rødøy kommuner, er liten positiv.

Konsekvenser for naturmangfold

Fylkesrådet er opptatt av at konsesjonsmyndighet (NVE) vurderer omsøkte tiltak etter Naturmangfoldloven. Det er blant annet viktig å vurdere om de negative konsekvensene for naturmangfoldet samlet sett, er større enn summen av de negative konsekvensene av hvert enkelt tiltak.

Fylkesrådet viser til tabell 1 som viser viktig naturmangfold som potensielt blir berørt av de planlagte kraftverkene. Tabellen viser at de planlagte kraftverkene i liten grad vil berøre flere typer naturmangfold og at det særlig er rødlistede arter og naturtyper som vil bli berørt ved utbygging. Tindåga og Melfjordbotn berører begge den rødlistede naturtypen *elveløp* (NT).

Tema	Tindåga	Breivikelva	Sørdalselva	Buvikelva	Melfjordbotn
Rødlistede arter og naturtyper	X	X	X		X
Fossesprøyt					
Fosseeng					
Bekkekløft					
Andre viktige naturtyper					
Anadrom fisk					

Tabell 1 Berørt naturmangfold fordelt på de ulike kraftverkene.

Fylkeskommunens forvaltningsområder – kulturminner, friluftsliv og vannforvaltning

Kulturminner

Ingen av de planlagte tiltakene synes å være i konflikt med fredete kulturminner.

For alle prosjektene vises det til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd.

Friluftsliv

Tindåga og Breivikelva i Gildeskål kommune ligger ved det svært viktige friluftsområdet *Småtindan*, som beskrives som et inngrepsfritt område med store opplevelseskvaliteter. Uberørt landskap og lite omfang av inngrep er en sentral del av området verdi for friluftslivet. Det er derfor viktig av man ved en eventuell videre planlegging av kraftverkene tar ekstra hensyn til disse kvalitetene.

Friluftskarleggingen for Rødøy kommune forventes å være tilgjengelig på naturbase.no i løpet av 2015. I konsesjonssøknadene beskrives friluftsjnteressene knyttet til kraftverkene i Rødøy som relativt små. Bruken preges av jakt, fiske og uorganisert turaktivitet. Selv om friluftsjnteressene ikke framstår som store, er det viktig å ta hensyn til disse i det videre arbeidet. Fylkesrådet ber derfor NVE og tiltakshaverne om å legge friluftskartleggingen for Rødøy kommune til grunn for vurderinger og eventuell detaljplanlegging når den er tilgjengelig.

Fylkesrådet er opptatt av at dersom det gis konsesjon til kraftverk som berører viktige friluftslivsområder, må utbyggingen tilpasses slik at det får minst mulig negative konsekvenser for friluftsliv. Blant annet er det viktig med høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

De omsøkte tiltakene i Gildeskål kommune ligger i vannområde Sør-Salten. Her det er registrert 198 elve- og innsjøvannforekomster. Av disse er ca. 25 elvevannforekomster og 15 innsjøforekomster per i dag sterkt påvirket av vassdragsreguleringer (kSMVF – sterkt modifiserte vannforekomster). Dette er blant annet et uttrykk for at den samlede belastningen av vannkraft i vannområdet.

De omsøkte tiltakene i Gildeskål kommune ligger i vannområde Rødøy-Lurøy. Her er det registrert 131 elve- og innsjøvannforekomster. Av disse er ca. 16 elvevannforekomster og 5 innsjøforekomster per i dag sterkt påvirket av vassdragsreguleringer (kSMVF – sterkt modifiserte vannforekomster). Dette er et uttrykk for at den samlede belastningen av vannkraft i vannområdet.

Vannkraftutbygging er i seg selv ofte et samfunnsnyttig inngrep i vannforekomsten som i de fleste tilfeller kun fører til endringer i de fysiske forholdene. Slike inngrep er tillatt etter vannforskriftens § 12. Fylkesrådet er imidlertid opptatt av at samfunnsnyttien skal være større enn tapet av miljøkvalitet når slike inngrep tillates. Det er også viktig at alle praktiske gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense den negative utviklingen i vannforekomstens tilstand. Det skal også utelukkes at inngrepene ikke kan oppnås med andre midler som er miljømessig vesentlig bedre. Disse vurderingene må NVE gjøre når de vurderer om tiltakene skal få konsesjon.

Sammenstilling av vurderinger for hvert enkelt tiltak

For å få et helhetlig bilde av konsekvensene av småkraftpakke Svartisen har vurderingene av de ulike kraftverkene konsekvenser for viktige fagtema blitt sammenstilt i tabell 2. Her blir det tydelig at tiltakenes samlede negative effekter blir størst for naturmangfoldet, reindriften og landskap og prioriterte fosser.

Tema	Tindåga	Brevikelva	Sørdalselva	Buvikelva	Melfjordbotn
Naturmangfold	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow
Fisk og fiske	Green	Green	Green	Green	Green
Landskap og prioriterte fosser	Yellow	Yellow	Light Green	Red	Light Green
INON	Green	Green	Green	Green	Yellow
Friluftsliv	Light Green	Green	Green	Green	Green
Reindrift	Light Green	Light Green	Yellow	Yellow	Red
Kulturminner	Green	Green	Green	Green	Green
Konklusjon	Yellow	Light Green	Light Green	Red	Yellow

Tabell 2 Sammenstilling av fylkesrådets vurdering av de fem kraftverkene

Fylkesrådet ser at småkraftpakke Svartisen vil bidra med lite ny fornybar energi som kan være gunstig i forhold til eksport av energi og etablering av nye linjer inn mot Bodø. Sett i forhold til at kraftverkene vil medføre flere nye inngrep i natur og landskap framstår samfunnsnyttene som liten til å oppveie for de negative konsekvensene. Fylkesrådet har derfor anbefalt de kraftverkene hvor de negative konsekvensene for miljøverdiene er akseptable samtidig som utbyggingene kan ha en viss samfunnsnytte.

Konsekvenser

Saken kan medføre økonomiske konsekvenser for Nordland fylkeskommune.

Fylkeskommunen eier 14 % av Salten Kraftsamband (SKS). SKS eier 100% av Sjøfossen energi AS som søker om å bygge ut Tindåga kraftverk i Gildeskål kommune og 20% av Nord-Norsk Småkraft AS som søker om å bygge ut Buvikelva minikraftverk i Rødøy kommune. Fylkeskommunens eierskapsinteresser er imidlertid ikke tillagt vekt i den faglige vurderingen av søknadene.

Saken vil ellers ikke medføre administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og samiske forhold er beskrevet i vedlegg til denne sak.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til bygging av Tindåga kraftverk slik det er omsøkt. Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkestinget at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp og at man vurderer muligheten for å trekke inntaket ned til skoggrensen for å unngå varige inngrep i snaufjellet.
2. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Breivikelva kraftverk. Fylkestinget forutsetter at det stilles krav om avbøtende tiltak som sikrer at kraftverket ikke medfører negative konsekvenser for områder i snaufjellet og for reindriftsinteresser. Fylkestinget ber om at tiltakets konsekvenser for den rødlistede arten Kystkantlav (EN) undersøkes.
3. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Sördalselva kraftverk. Fylkestinget forutsetter at anleggsperioden legges utenom reinens kalvingsperiode og at ferdsel reguleres i denne perioden. Fylkestinget forutsetter at tiltaket ikke får negative konsekvenser rødlistede arter og at avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver følges opp.
4. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Buvikelva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er tiltakets negative konsekvenser for den prioriterte fossen Buvikfossen, reiselivsområder av stor verdi, landskap og reindrift.
5. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til Melfjordbotn kraftverk slik det er omsøkt. Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkestinget at tiltaket i minst mulig grad medfører negative konsekvenser for reindriften og at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp.
6. Dersom det blir gitt tillatelse til ett eller flere av de omsøkte kraftverkene, ber fylkestinget om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.
 - b. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
 - c. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
 - d. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter og regionalt viktige naturtyper ikke blir skadelidende av tiltaket.
 - e. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.

Bodø den 09.04.2015

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Grete Bang
fylkesråd for kultur, miljø og

09.04.2015 Fylkesrådet

FRÅD-096/2015

Vedtak

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

20.04.2015 Fylkestinget

Innstillinga fra komite for kultur og miljø ble lagt fram av saksordfører Trond Andreassen, Ap

1. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til bygging av Tindåga kraftverk slik det er omsøkt. Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkestinget at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp og at man vurderer muligheten for å trekke inntaket ned til skoggrensen for å unngå varige inngrep i snaufjellet.
2. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Breivikelva kraftverk. Fylkestinget forutsetter at det stilles krav om avbøtende tiltak som sikrer at kraftverket ikke medfører negative konsekvenser for områder i snaufjellet og for reindriftsinteresser. Fylkestinget ber om at tiltakets konsekvenser for den rødlistede arten Kystkantlav (EN) undersøkes.
3. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Sordalselva kraftverk. Fylkestinget forutsetter at anleggsperioden legges utenom reinens kalvingsperiode og at ferdslen reguleres i denne perioden. Fylkestinget forutsetter at tiltaket ikke får negative konsekvenser rødlistede arter og at avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver følges opp.
4. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Buvikelva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er tiltakets negative konsekvenser for den prioriterte fossen Buvikfossen, reiselivsområder av stor verdi, landskap og reindrift.
5. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til Melfjordbotn kraftverk slik det er omsøkt. Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkestinget at tiltaket i minst mulig grad medfører negative konsekvenser for reindriften og at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp.
6. Dersom det blir gitt tillatelse til ett eller flere av de omsøkte kraftverkene, ber fylkestinget om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd.

Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

- b. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
- c. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
- d. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter og regionalt viktige naturtyper ikke blir skadelidende av tiltaket.
- e. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.

Votering

Komiteinnstillinga punktene 1, 4, 5 og 6 enstemmig vedtatt med 53 stemmer.

Komiteinnstillinga punktene 2 og 3 vedtatt mot 4 stemmer (2R og 2V).

FT-061/2015

Vedtak

1. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til bygging av Tindåga kraftverk slik det er omsøkt. Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkestinget at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp og at man vurderer muligheten for å trekke inntaket ned til skoggrensen for å unngå varige inngrep i snaufjellet.
2. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Breivikelva kraftverk. Fylkestinget forutsetter at det stilles krav om avbøtende tiltak som sikrer at kraftverket ikke medfører negative konsekvenser for områder i snaufjellet og for reindriftsinteresser. Fylkestinget ber om at tiltakets konsekvenser for den rødlistede arten Kystkantlav (EN) undersøkes.
3. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Sjødalselva kraftverk. Fylkestinget forutsetter at anleggsperioden legges utenom reinens kalvingsperiode og at ferdsel reguleres i denne perioden. Fylkestinget forutsetter at tiltaket ikke får negative konsekvenser rødlistede arter og at avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver følges opp.
4. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Buvikelva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er tiltakets negative konsekvenser for den prioriterte fossen Buvikfossen, reiselivsområder av stor verdi, landskap og reindrift.
5. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til Melfjordbotn kraftverk slik det er omsøkt. Dersom det likevel gis konsesjon forutsetter fylkestinget at tiltaket i minst mulig grad medfører negative konsekvenser for reindriften og at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp.
6. Dersom det blir gitt tillatelse til ett eller flere av de omsøkte kraftverkene, ber fylkestinget om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved

detaljplanlegging:

- a. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.
- b. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
- c. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
- d. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter og regionalt viktige naturtyper ikke blir skadelidende av tiltaket.
- e. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.

Vedlegg

Tittel	DokID
Vedlegg 1a - Tindåga kraftverk - Gildeskål kommune	542923
Vedlegg 1b - Tindåga Konesjonssøknad	542924
Vedlegg 2a - Breivikelva kraftverk - Gildeskål kommune	542932
Vedlegg 2b - Breivikelva Konesjonssøknad	542933
Vedlegg 3a - Sjørdalselva kraftverk - Rødøy kommune	542935
Vedlegg 3b - Sjørdalselva Konesjonssøknad	542936
Vedlegg 4a - Buvikelva kraftverk - Rødøy kommune	542937
Vedlegg 4b - Buvikelva konesjonssøknad	542938
Vedlegg 5a - Melfjordbotn kraftverk - Rødøy kommune	542940
Vedlegg 5b - Melfjordbotn Konesjonssøknad	542941
Vedlegg 6 - Fylkesmannen i Nordland - Uttalelse til søknader om konesjon for bygging Sjørdalselva, Buvikelva og Melfjordbotn småkraftverk - kopi av brev til NVE	547109
FT-SAK 061 innstilling fra komite for kultur og miljø	548504